

АПр № 34 ЕНДОСКОПСКА ДИАГНОСТИКА НА ЗАБОЛЯВАНИЯ, ЗАСЯГАЩИ СТОМАШНО-ЧРЕВНИЯ ТРАКТ

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО АКМП

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	
Панендоскопия с ексцизия	
30473-01	Дуоденоскопия } Гастроскопия } с ексцизия Езофагогастродуоденоскопия [EGD] } <i>Включва:</i> двойно балонна ентероскопия Панендоскопия до дванадесетопръстника с биопсия
32084-00	Колоноскопия през артифициална стома Фиброоптична колоноскопия до флексура хепатика Гъвкава сигмоидоскопия Къса колоноскопия <i>Не включва:</i> тази след флексура хепатика (32090 [905] и [911], 32093-00 [911]) такава с: • биопсия (32084-01 [911]) • полипектомия (32087-00 [911])
Фиброоптична колоноскопия с ексцизия	
32090-01	Фиброоптична колоноскопия до цекума, с биопсия Колоноскопия до цекум, с множествени биопсии Дълга колоноскопия с биопсия
32084-01	Фиброоптична колоноскопия до флексура хепатика, с биопсия Колоноскопия до флексура хепатика, с множествени биопсии Флексибилна сигмоидоскопия } Къса колоноскопия } с биопсия
Морфологични изследвания	
91919-11	Друго патоморфологично изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения
91919-01	Друга патоморфологично изследване на проба от горния храносмилателен тракт до илеум
ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	
Перфузия	
22060-00	Перфузия на цяло тяло
Отстраняване на чуждо тяло от хранопровод	
30478-10	Езофагоскопия с отстраняване на чуждо тяло
Панендоскопия с отстраняване на чуждо тяло	
30478-00	<i>Включва:</i> двойно балонна ентероскопия Панендоскопия до дванадесетопръстника с отстраняване на чуждо тяло Дуоденоскопия }

Гастроскопия } с изваждане на чуждо тяло
Езофагогастродуоденоскопия [EGD] }
Не включва: такава с ригиден езофагоскоп (41825-00 [852])

Неинцизионно отстраняване на чуждо тяло или камък от стомашно-чревен тракт

92088-00 Отстраняване на чуждо тяло от дебело черво, без инцизия

Неинцизионно отстраняване на чуждо тяло или камък от стомашно-чревен тракт

92090-00 Отстраняване на чуждо тяло от ректум или анус, без инцизия

Приложение на фармакотерапия

Прилагане на фармакологични агенти със системен ефект

Не включва: прилагане на:

- кръв и кръвни продукти (виж блок [1893])
- фармакологичен агент за:
  - анестезия (виж блокове [1333], [1909] и [1910])
  - имунизация (виж блокове [1881] до [1884])
  - локален ефект (виж Индекс: Инжектиране, по локализация и инжектиране, по видове, по локализация)
  - поведение при ектопична бременност (виж блок [1256])
  - поведение при болка (виж блокове [31] до [37] и [60] до [66] и [1552])
  - перфузия (виж блок [1886])
  - ваксинация (виж блокове [1881] до [1883])

хирургическо прилагане на химиотерапевтични агенти (виж блок [741])

Забележка: Последващият списък с приложения е създаден за употреба с кодовете от блок [1920] Прилагане на фармакотерапия

96199-07 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, хранително вещество

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

96199-08 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, електролит

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

96199-00 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, антинеопластичен агент

96199-09 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен

фармакологичен агент

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

96200-09 Подкожно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

96197-09 Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

Изискване: Амбулаторната процедура се счита за завършена, ако е приложена и отчетена ендоскопска процедура и при индикации с биопсия. Като втора процедура с код 91919-01 или 91919-11 се отчита извършването на биопсия със задължително хистологично изследване.

При екстракция на чуждо тяло, амбулаторната процедура се отчита с две основни терапевтични процедури, едната от които е ендоскопска и една от **рубриката „Приложение на фармакотерапия“**.

Процедура с код 32084-00 се отчита с втора допълнителна процедура с код 92088-00 или 92090-00.

Амбулаторната процедура се счита за завършена, ако е приложен ендоскопски протокол и/или снимка от друго изобразяващо изследване за основните процедури, с които се отчита.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА

Амбулаторната процедура се изпълнява в обхвата на медицинската специалност "Гастроентерология", осъществявана най-малко на първо ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Гастроентерология"; от обхвата на медицинската специалност "Хирургия", осъществявана най-малко на първо ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия", от обхвата на медицинската специалност "Детска хирургия", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия"; от обхвата на медицинската специалност "Педиатрия"/"Детска гастроентерология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност съгласно медицински стандарт "Педиатрия". Изискванията за наличие на задължителни звена, апаратура и специалисти са в съответствие с посочените медицински стандарти.

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположени на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължителни звена/медицинска апаратура
1. Клиника/отделение по гастроентерология или Клиника/отделение по детска гастроентерология или Клиника/отделение по вътрешни болести или Клиника/отделение по педиатрия или Клиника/отделение по хирургия или Клиника/отделение по детска хирургия
2. Клинична лаборатория
3. Образна диагностика
4. Ендоскопска апаратура за горна и долна ендоскопия

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОСИГУРЕНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази Амбулаторна процедура и има договор с НЗОК.

Задължителни звена/медицинска апаратура
Лаборатория (отделение) по клинична патология

3. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- лекар със специалност по гастроентерология
- или
- лекари със специалност по вътрешни болести – минимум двама
- или
- лекари със специалност по хирургия - минимум двама;
- лекар със специалност по образна диагностика;
- лекар със специалност по клинична лаборатория.

От работещите в структурата лекари-специалисти минимум един с квалификация по „конвенционална абдоминална ехография“ и „конвенционална горна и долна гастроинтестинална ендоскопия с биопсия – първо ниво“. Сертификат, издаден от отдел „Следдипломна квалификация“ към Медицински университет или ВМА.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- лекари със специалност по педиатрия – минимум четирима, от които поне един със специалност по детска гастроентерология;
- или

- лекари със специалност по детска хирургия – минимум двама, единият от които може да е със специалност по обща хирургия;
- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
  - лекар със специалност по клинична лаборатория;
  - лекар със специалност по образна диагностика.

От работещите в структурата лекари-специалисти минимум един с квалификация по „конвенционална абдоминална ехография“ и/или „конвенционална горна и долна гастроинтестинална ендоскопия с биопсия – първо ниво“. Сертификат, издаден от отдел „Следдипломна квалификация“ към Медицински университет или ВМА.

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА:

Дейностите и услугите по тази амбулаторна процедура се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

1. ДИАГНОСТИЧНИ, ЛЕЧЕБНИ И РЕХАБИЛИТАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ В ХОДА НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА:

Диагностични и лечебни дейности и услуги в хода на амбулаторната процедура:

1. Ендоскопска диагностика за уточняване на диагнозата на пациенти с оплаквания от гастроинтестиналния тракт, при които не са налице сериозни придружаващи заболявания, медикаментозна алергия, прием на медикаменти, които повишават риска от гастроинтестинално кървене и други противопоказания за извършване на процедурата в амбулаторни условия по повод:

2. Съмнение за онкологично заболяване;

3. Остри и хронични обострени заболявания на стомашно-чревния тракт.

4. Вземане на биопсичен материал за патоморфологично (друго медико-диагностично изследване) при изпълнение на дейностите по т. 1 и т.б.

5. Извършване на терапевтична ендоскопска процедура за декомпресия или екстракция на чуждо тяло.

6. Диагностика и/или лечение чрез ендоскопски процедури на пациенти със заболявания на гастроинтестиналния тракт без данни за бърза прогресия и след изчерпване на възможностите на диагностично-лечебния процес в специализираната извънболнична помощ по искане на лекар специалист.

2. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ АМБУЛАТОРНА ПРОЦЕДУРА

Амбулаторната дейност може да бъде проведена при осигуряване на следните условия:

1. Анестезия/аналгезия (по преценка)

2. Патоморфологично изследване на биопсичен материал – стандартно и диагноза на Нр инфекция – при индикации

3. Липса на патологични промени от предварително проведени изследвания – при необходимост:

- ЕКГ

- рентгенография на бял дроб и сърце

- лабораторни изследвания: ПКК, включваща хемоглобин, еритроцити, левкоцити, тромбоцити, Hct и изчислени съотношения, с диференциално броене на клетки; кръвна захар, креатинин; Na, K; фибриноген, протромбиново време /INR);

4. Определена кръвна група (при необходимост);

5. Липса на противопоказания за извършване на горна или долна гастроинтестинална ендоскопия

6. Липса на значими придружаващи заболявания и медикаментозна алергия, особено към анестетици и аналгетици

7. Липса на прием на антиагреганти, антикоагуланти, имуносупресори, биологични средства или цитостатици, ацетилсалицилова киселина, НСПВС и кортикостероиди

8. Подготовка (почистване) преди извършване на сигмоидоскопия – в домашни условия (изследването се отменя при недобро почистване)

Индикации

Пациенти (ЗОЛ) с opakвания от ГИТ, насочващи за заболявания на горния ГИТ или дисталната част на червото/неусложнено известно заболяване; липса на сериозни придружаващи заболявания, медикаментозна алергия, прием на медикаменти, които повишават риска от ГИ кървене и липса на противопоказания за извършване.

Здравни грижи, съгласно Наредба № 1 от 8.02.2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно, обн., ДВ, бр. 15 от 18.02.2011 г., изм. и доп., бр. 50 от 1.07.2011 г.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Окончателната диагноза се поставя след горна или долна ендоскопия с или без патоморфологично изследване според естеството на заболяването.

4. ПРИКЛЮЧВАНЕ НА АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОСЛЕДВАЩ РЕЖИМ.

Диагностични и лечебни дейности и услуги при приключване на амбулаторната процедура:

Контрол на здравето състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на процедурата въз основа на:

- осигурена коректна диагноза, в т.ч. взет биопсичен материал за патоанатомично/друго медико-диагностично изследване (в случаите по т. 4 от „Диагностични и лечебни дейности и услуги в хода на амбулаторната процедура“);
- извършена терапевтична процедура с решаване на терапевтичния проблем - декомпресия или екстракция на чуждо тяло;
- липса на влошаване на състоянието.

Насочване към клинична онкологична комисия или клинична хематологична комисия (съгласно медицински стандарти "Медицинска онкология" и "Клинична хематология") на лечебно заведение или обединение, с възможности за комплексно онкологично лечение в случаите на доказано онкологично заболяване.

Заключението се оформя след получаване на протокола от хистологичното изследване и съдържа диагноза, препоръки за лечение и поведение.

При сериозни лигавични промени или неоплазма, болният се насочва за болнично лечение по съответната КП.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на амбулаторната процедура влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикризата.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АМБУЛАТОРНАТА ПРОЦЕДУРА

1. ЛЕЧЕБНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА ПАЦИЕНТА се документират в част II на „*Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури*” (бл.МЗ-НЗОК № 7).

2. ПРЕДОПЕРАТИВНА БОЛНИЧНА ДОКУМЕНТАЦИЯ – включва попълване на лист за *Предоперативна анестезиологична консултация* и задължителна предоперативна епикриза – документите се оформят съгласно Медицински стандарти “Анестезия и интензивно лечение” и “Гастроентерология”.

При извършване на оперативната интервенция под местна анестезия – се попълва предоперативна епикриза.

3. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ЛЕЧЕНИЕТО:

Документиране на операцията – изготвяне на оперативен протокол (съобразно Медицински стандарт по гастроентелорогия).

4. ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В част III на „*Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури*” (бл. МЗ-НЗОК № 7).

5. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – подписва се от пациента (родителя/настойника/попечителя).

6. ОТЧИТАНЕТО се извършва с „*Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури*” (бл.МЗ-НЗОК № 7) и електронен отчет в определен формат, съгласно изискванията на НЗОК.

Документите се съхраняват в лечебното заведение за целите на контрола от оторизираните институции.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Провеждането на ендоскопия се препоръчва при съмнения за различни заболявания, при които има промяна в структурата на клетките на лигавицата или стената на съответния орган - например язва, полипи, злокачествено разрастване на клетки, неоплазмени процеси, стеснения, сраствания на тъканите, наличието на кървене и чужди тела

Заболяванията на стомашно-чревния тракт (храносмилателната система) протичат с разнообразни оплаквания: гадене, повръщане, болка или дискомфорт в различни части на корема, запек, диария и други. Възможно е при кървене да се появи ясна видима кръв при повръщане или в изпражненията, изпражненията да станат катранено черни или да настъпи повръщане на материи с вид на разрежено кафе.

Вашият личен лекар, съвместно със специалиста гастроентеролог ще преценят дали оплакванията Ви изискват провеждане на съответните диагностични процедури като: лабораторни изследвания на кръв; рентгеново/скениращо изследване на бял дроб и сърце и оглед на органите в корема с ехограф; консултации с други специалисти.

При приемането Ви по тази амбулаторна процедура ще бъдат проведени диагностични процедури като: оглед на повърхностната обвивка на храносмилателната тръба с огъваема тръба с оптика (ендоскоп) през устата или през ануса (долния краен отвор на стомашно – чревната тръба); вземане на малко парче за изследване под микроскоп; други изследвания според преценката на Вашия лекар за уточняване на заболяването Ви.

Лечението на Вашето заболяване може да бъде извършено с лекарства приети през устата, инжектирани през вената или в мускул, както и под формата на лечебни клизми.

След проведеното лечение може да бъдете насочен за проследяване от Вашият ОПЛ или специалиста гастроентеролог, но може да Ви бъде предложено оперативно или друго лечение.

В зависимост от необходимите за Вас изследвания и/или лечебни процедури ще Ви бъде предоставена обширна информация, а за част от тях ще Ви бъде поискано писмено съгласие.